

Jan Beltman (midden) ontmoette onlangs voor het laatst het lokale bestuur van het Ghanese dorp Wenchi.

Oud-huisarts Jan (82) bezoekt voor de laatste keer ‘zijn’ ziekenhuis in Ghana: ‘Wat hebben we daar genoten’

GROESBEEK - Voor het laatst in zijn leven bezocht de Groesbeekse oud-huisarts Jan Beltman onlangs het Wenchi Hospital in Ghana. Hij en zijn vrouw Joke hielpen het zieltoegende ziekenhuisje opbloeien. Hun stichting blijft helpen.

Leo Klaassen 12-10-22, 11:51

Jan Beltman is dokter, maar heeft er sinds kort een titel bij. In het Ghanese dorp Wenchi gaat hij nu door het leven als 'Nsumankwaahene'. Het betekent zoiets als 'hij die zorgt voor een goede gezondheidszorg'. De inwoner van Groesbeek ontving het eerbetoon toen hij eind september nog één keer het ziekenhuis bezocht dat hij en zijn echtgenote, tevens arts, hun hele volwassen leven lang al liefhebben.

Ik ben 82, het is een keer mooi geweest. Iedereen daar zag het ook als een soort afscheid

Jan Beltman , Voormalig huisarts in Groesbeek

In hun jonge jaren – pas getrouwd, net een kind – bestierde het stel het hospitaaltje vier jaar lang. Daarna wijdden ze zich aan hun artsleven in Groesbeek. Maar voor Wenchi bleef altijd een plekje in hun hart.

„Het was destijds een beetje mode dat Nederlandse artsen eerst een tijdje in Afrika gingen werken. In 1969 gingen we naar Ghana”, zegt Jan Beltman. „Wat hebben we daar genoten. Er leven zúlke lieve mensen en we hebben veel vriendschappen gesloten.”

Fetishpriester

Terwijl Joke zich toeleegde op seksuele voorlichting en geboortebeperking, bestierde Jan als enige arts het ziekenhuisje met zo'n vijftig bedden. Met een tropische artsenopleiding op zak deed hij er zelfs chirurgische ingrepen. Het wat zieltogende instituutje, gevestigd in een oud schoolgebouw, bloeide op. „Mensen waren het niet gewend dat er een arts desnoods drie keer per nacht voor ze wakker werd. Ze gingen liever eerst naar een fetishpriester.”

Niet gemotiveerd

Met wat geld van kennissen uit Nederland breidden de Beltmans het ziekenhuis uit tot zeventig bedden. Maar in de jaren na hun tijd in Ghana zagen ze de kwaliteit van 'hun' ziekenhuis vanuit Groesbeek weer inzakken. „Artsen waren destijds niet echt gemotiveerd om in Wenchi te gaan werken”, zegt Joke Beltman. „Het ligt wel vier uur rijden van een grote stad. En ze kregen ook kansen om in Engeland aan de slag te gaan.”

Het stel besloot het ziekenhuis af en toe te bezoeken en met raad en daad bij te staan. In 1998 besloten ze, na weer een bezoek, hun inspanningen op te voeren met de oprichting van een stichting. Met een gemotiveerde nieuwe plaatselijke directeur en ook de adviezen en het geld vanuit Groesbeek, bleek er opeens veel mogelijk.

Joke en Jan Beltman in hun woning in Groesbeek. © DG

Half miljoen euro

De stichting betaalde mee aan woningen voor ziekenhuispersoneel, een generator voor meer stroom, de training van artsen en de bouw van een orthopedische kliniek. De afgelopen kwarteeuw vloeide er vanuit de stichting wel een half miljoen euro naar Afrika en groeide het ziekenhuis, mede door die hulp, uit tot een instelling met 250 bedden en twee keer zoveel medewerkers als voorheen.

Minstens acht keer reisde Jan Beltman, betaald uit eigen zak en regelmatig vergezeld door Joke, naar Ghana af met nieuwe ideeën en om te zien waar eventueel behoefte aan was. „Maar vorige maand was wel de laatste keer”, zegt Jan Beltman in zijn woning in Groesbeek. „Ik ben 82, het is een keer mooi geweest. Iedereen daar zag het ook als een soort afscheid.”

Cashewnoten

Maar Beltman was er vooral om te helpen. Hij bekeek de 3 kilometer aan leidingen die de stichting betaalde van een nieuw geslagen waterbron naar het ziekenhuis. En het ging over Beltmans idee om met een cashewnotenplantage geld te verdienen voor het hospitaal. „Het eerste veld ligt er al en we willen het elk jaar groter maken. Dat helpt het ziekenhuis, maar ook de lokale werkgelegenheid.”

Couveusekindjes

Andere bestuursleden van de Stichting Ondersteuning Wenchi Hospital reizen voortaan af voor de nodige contacten. Maar adviseur Jan en secretaris Joke (ook 82) blijven de liefde van hun leven vanuit Groesbeek nauwgezet volgen. Joke laat plaatjes zien van kleedjes buiten het ziekenhuis. „Daarop slapen de moeders van couveusekindjes. We willen die afdeling uitbreiden, zodat ze fatsoenlijk ergens onderdak hebben. Dat is ons volgende speerpunt, net als de bouw van een onderkomen voor jonge artsen. Met het ziekenhuis gaat het goed, maar we willen met de stichting de zaak voortdurend nieuwe boosts geven.”

De stichting ontvangt donaties van diverse instellingen en zo'n honderd private donateurs. Meer geld is welkom, zegt Joke Beltman. „De oorspronkelijke donateurs worden steeds ouder, mensen overlijden. We moeten bekijken hoe we de inkomsten een oppepper kunnen geven.”

Meer informatie over stichting en het ziekenhuis is te vinden op wenchihospital.nl.

In het ziekenhuis van Wenchi wordt de Groesbeekse hulpstichting 'Beltman foundation' genoemd. © Eigen foto